

توزیع درآمد در جهان: تشدید نابرابری‌ها

و از آن زمان به بعد سهم آنها به طور مرتب کاهش یافته است. همچنین سهم ۲۰٪ جمعیت با بیشترین درآمد سرانه پس از اندکی بهبود (فقط در کشورهای صنعتی) طی زمان کاهش پیدا کرد و در سال ۱۹۹۰ در موقعیت ۶۳٪ قرار گرفت. سهم گروه سوم جمعیت (۶۰-۴۰ درصد بقیه) طی دو دهه اخیر عملاً دو برابر شده است. این بهبود کلاً به نتایج استثنائی کشور چین مربوط میشود که نزدیک به ۲۰٪ جمعیت جهان را تشکیل می‌دهد و تمامی جمعیت گروه سوم را در برمیگیرد. از زمان آغاز اصلاحات اقتصادی ۷۸-۱۹۷۷، درآمد سرانه در چین بطور متوسط عملاً ۷٪ افزایش داشته است. در حالی که پیش از این تاریخ، رشد آن فقط ۱/۵٪ بوده است. اگر چین را در نظر نگیریم (ستون ب) شدت نابرابری بیشتر خواهد بود و غنی‌ترین کشورها نسبت به سایر گروهها به ویژه نسبت به ۲۰٪ فقیرترین آنها، از رشد بیشتری

برخوردار خواهند شد. تشدید نابرابری، از جدول شماره ۲ نیز که نشاندهنده توزیع درآمد برحسب منطقه است به دست می‌آید. وضعیت نسبی آفریقا که دربرگیرنده بیشتر کشورهای گروه اول جدول پیشین است، بطور مداوم بدتر شده است. در حالیکه وضعیت آمریکای لاتین بعد از يك ثبات نسبی تا سال ۱۹۸۰، طی دهه بعدی به شدت کاهش یافته است.

برعکس، آسیا به ویژه در سالهای دهه هشتاد، موفقیت انکار ناپذیری را به ثبت رسانده و رشد درآمدها خیلی کمتر از سایر مناطق کاهش داشته است. بهبود وضعیت آسیا، به غیر از توسعه

استثنائی کشور چین، تحت تاثیر چهار کشور تازه صنعتی شده قرار داشته است. سطح درآمد سرانه این کشورها در سال ۱۹۹۰ تنها ۱۷٪ از کشورهای صنعتی پائین تر بوده است.

جدول شماره ۲

توزیع درآمد برحسب منطقه (۱)

کشور	۱۹۶۰	۱۹۷۰	۱۹۸۰	۱۹۹۰
سهم درآمد سرانه نسبت به میانگین کشورهای صنعتی	۰/۴۱	۰/۳۸	۰/۴۰	۰/۲۹
آمریکای لاتین	۰/۱۷	۰/۱۴	۰/۱۴	۰/۱۱
آفریقا	۰/۲۵	۰/۲۶	۰/۳۱	۰/۳۵
آسیا	۰/۱۴	۰/۱۲	۰/۱۳	۰/۲۰
چین	۰/۳۱	۰/۴۰	۰/۵۹	۰/۸۳
کشورهای تازه صنعتی شده	۰/۲۵	۰/۲۴	۰/۲۴	۰/۲۰
کشورهای در حال توسعه	میانگین رشد درآمد سرانه دهساله			
	۱۹۶۰-۷۰	۱۹۷۰-۸۰	۱۹۸۰-۹۰	
آمریکای لاتین	—	۳/۰	۳/۱	—/۸
آفریقا	—	۲/۲	۲/۰	—/۳
آسیا	—	۳/۵	۳/۴	۲/۷
چین	—	۲/۲	۳/۵	۶/۹
کشورهای تازه صنعتی شده	—	۶/۳	۶/۷	۵/۶
مجموع کشورهای در حال توسعه	—	۲/۹	۲/۴	—/۱

(۱) میانگین سالانه غیر موزون برحسب کشورها و بر پایه منابع داده‌های جدول پیشین تنظیم شده است. کشورهای تولیدکننده نفت خاورمیانه در این جدول منظور نشده‌اند.

■ استخراج شده از شصت و نهمین گزارش سالانه بانک تسویه حساب‌های بین‌المللی

(BANK FOR INTERNATIONAL SETTLEMENTS)

چهاردهم ژوئن ۱۹۹۳.

□ ترجمه: دکتر محمدحسن فطرس

رئیس گروه اقتصاد - دانشگاه

بوعلی سینا

دگرگونی بسیار متفاوت سال گذشته در زمینه رشد مناطق گوناگون جهان، در راستای گرایشی است که طی سالهای دهه هشتاد مشاهده شده است: رشد سریع در آسیا در مقابل رشد ضعیف در آفریقا و کاهش درآمد سرانه در آمریکای لاتین. جدول شماره يك، توزیع درآمد در جهان را نشان میدهد. ستون الف جدول نشان میدهد که در سال ۱۹۶۰، ۲۰٪ جمعیت جهان با کمترین درآمد سرانه فقط ۵٪ درآمد جهان را دریافت می‌کرده‌اند

جدول شماره ۱
توزیع درآمد در جهان برحسب گروههای جمعیت

تغییرات به %	توزیع درآمد جهانی به ترتیب گروههای درآمدی از کم درآمدترین ها به ثروتمندترین ها * ستون الف: شامل چین * ستون ب: بدون چین										گروه جمعیت		
	۱۹۶۰-۱۹۹۰		۱۹۹۰		۱۹۸۷		۱۹۷۹		۱۹۶۹			۱۹۶۰	
	ب	الف	ب	الف	ب	الف	ب	الف	ب	الف	ب	الف	
	-۱/۰	-۱/۶	۲/۹	۳/۴	۲/۹	۳/۴	۲/۶	۳/۲	۳/۳	۴/۲	۳/۹	۵/۰	یک پنجم نخست
	-۱/۲	-۰/۲	۳/۷	۶/۰	۳/۶	۶/۱	۳/۷	۵/۹	۴/۰	۵/۲	۴/۹	۶/۲	یک پنجم دوم
	-۱/۲	۴/۲	۸/۴	۱۱/۵	۸/۸	۱۰/۶	۹/۳	۷/۰	۸/۸	۶/۰	۹/۶	۷/۳	یک پنجم سوم
	-۲/۹	-۱/۶	۲۰/۴	۱۶/۳	۲۲/۰	۱۷/۱	۲۵/۸	۱۸/۹	۲۴/۸	۱۸/۵	۲۳/۳	۱۷/۹	یک پنجم چهارم
	۶/۳	-۰/۹	۶۴/۶	۶۲/۸	۶۲/۷	۶۲/۷	۵۸/۶	۶۴/۹	۵۹/۱	۶۶/۱	۵۸/۳	۶۳/۷	یک پنجم پنجم
			نسبت										
	۷/۴	۵/۸	۲۲/۳	۱۸/۵	۲۱/۶	۱۸/۴	۲۲/۵	۱۹/۷	۱۷/۹	۱۵/۷	۱۴/۹	۱۲/۷	۲۰٪ غنی ترین به ۲۰٪ فقیرترین
	۰/۴	-۰/۱	۱/۸	۱/۷	۱/۷	۱/۷	۱/۴	۱/۸	۱/۴	۱/۹	۱/۴	۱/۸	۲۰٪ غنی ترین به ۸۰٪ فقیرترین

محاسبات برحسب میانگین کشورها و بدون در نظر گرفتن تفاوت‌های درآمد داخلی آنان انجام شده است.

• Sources: Summers R. and Heston A. (1991): «The Penn World Table (Mark5): an expanded Set of International Comparisons, 1950 - 88»

Quarterly Journal of Economics, PP.327-348; FMI Statistiques financières internationales, Banque mondiale, World Tables; estimations BRI

